

Natur- og arealforvaltning

Winnie H. Brøndum

VFL, Skejby

26.09.13

Besøg fra Gråsten
Landbrugsskole

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Videncentrets arbejde med natur- og arealforvaltning

- Naturpleje
- Natura 2000-områder
- Miljøgodkendelsesordningen i relation til natur
- Naturbeskyttelseslovens §3
- Miljøordninger/MVJ-ordninger
- Landdistriktsprogrammet, herunder landbrugsreformen
- Arealforvaltning – f.eks.:
 - Grøn Vækst, herunder randzoneloven
 - Lov om drift af landbrugsjord
 - Bilag IV arter
- KO
- Markvildt

Hvordan?

- Rådgivning af rådgiverne
- Generel information via Landbrugsinfo, pjecer m.m.
- Temadage, seminarer og konferencer
- Projekter, hvor vi udvikler, finder nye veje og kan tilvejebringe ny viden
- Arbejdsgrupper, workshops og møder med ministerier, kommuner og forskningsinstitutioner
- Høringssvar
- Præsentationer og indlæg – til alle der vil lytte

Eksempel

LandbrugsInfo

Print

Søg

Byggeri Energi Fjerkræ Får Heste IT Jura Kvæg Ledelse Maskiner Miljø Planteavl Rådgivning Svin Tværfagligt Vejret Økologi Økonomi

Miljø, klima og natur

Ammoniak og lugt

Grundvand

Grøn Vækst

Klima

Landmanden so

Miljøgodkendels

Miljøtiltag

Natur- og area

Habitatdirektiv

Natur-, kultur-

Naturtyper

Tilskudsordnir

Vandløb, bræ

Natura 2000

Naturplaner

Næringsstoffers

Restprodukter

Du er her: LandbrugsInfo > Miljø, klima og natur > Natur- og arealforvaltning > Naturtyper > Vær opmærksom på nye registreringer af § 3-beskyttede naturområder

1310

Oprettet: 01-05-2013

Miljøministeriet

Naturstyrelsen

te

dom, men skal

t faktiske areal

de registreret på

entlige ændringer

er hverken, at

nd den faktiske

se eller ej. Man

n en vejledende

vejlledning til at

Du er logget ind

Winnie Heltborg Brøndum (lcwhb)

Min profil

Ændre kodeord

Log ud

Forfatter

Planteproduktion

Natur- og miljøkonsulent

Winnie Heltborg Brøndum

Planteproduktion, Natur, miljø og

landskab

whb@vl.dk

Naturerhverv.dk

Link til European Agricultural Fund for Rural Development.

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

4 | 4. oktober 2013

Naturbeskyttelseslovens § 3 - Beskyttede naturarealer

Total ca. 348.000 ha §3-beskyttede naturarealer **Cirka!**

Natura 2000

- Der er udpeget 246 Natura 2000 områder
- Både fuglebeskyttelses- og habitatområder
- Samlet er det 9 % af det danske landareal

Målet er at *fastholde* eller *genoprette gunstig bevaringsstatus* for de naturtyper og arter, som områderne er udpeget af hensyn til

Vi er internationalt forpligtede til at overholde kravene

Natura 2000

9 pct. af det danske landareal =
godt 16.000 km²

Ca. 50 pct. af arealer på land er også udpeget som
§ 3-områder eller fredede arealer

Ca. 25 pct. af arealerne ejes af staten

Natura 2000-planernes betydning

- Ved godkendelse af planer og projekter
- Administrative retningslinjer: f.eks. nye skærpede regler i husdyrloven – fra merbelastning til total belastning
- Konkret forvaltning af Natura 2000 områderne – plejetiltag, genopretning og udvidelse af naturtyper via frivillige aftaler eller ekspropriation
- Flere tilskudsmuligheder

Bilag IV arter

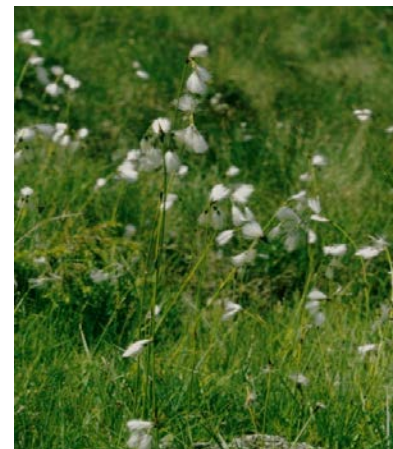
- Er de dyre- og plantearter som Danmark ifølge habitatdirektivet har et særligt ansvar for at beskytte - Kræver streng beskyttelse.
- Der kan ikke gives tilladelse til at gennemføre aktiviteter, der kan indebære, at yngle- og rasteplasser for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.
- Bilag IV arter er både sjældne arter og mere alm. arter som spidssnudet frø.

Bilag IV art - Hvad kommer det til at betyde i praksis?

- Krav om beskyttelse af arternes yngle- og rasteområder
- Oftest på naturarealer, af og til på ekstensive landbrugsarealer

Biodiversitet: Fokus på beskyttelse af sjældne og truede dyr og planter

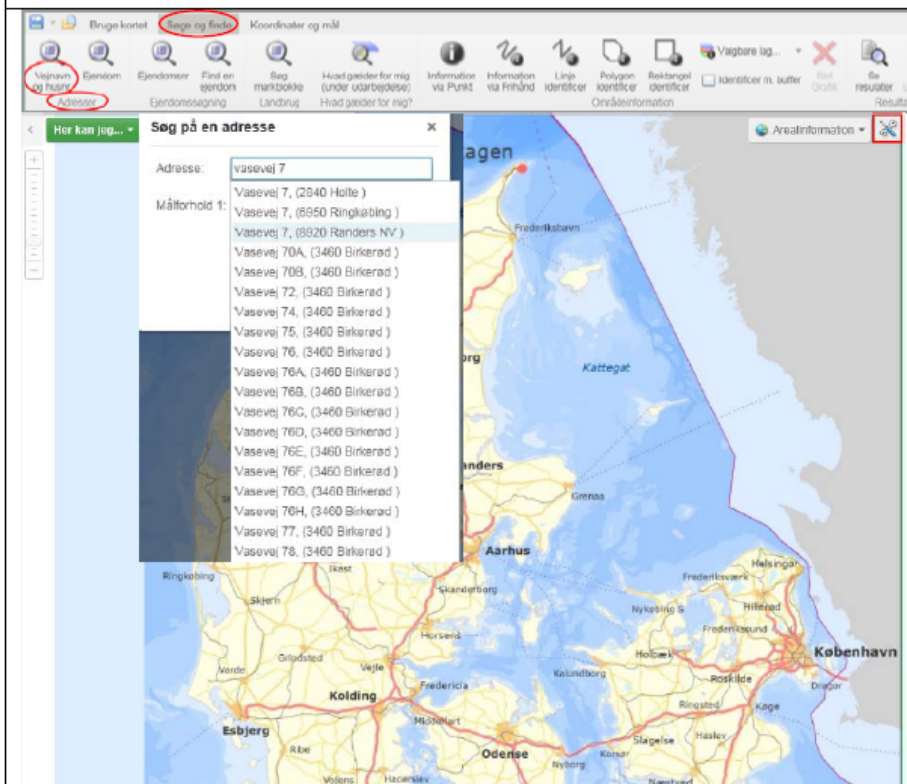
Vandplaner - vandhandleplaner

- Randzonerne 50.000 ha ny natur
- Ændret vandløbsvedligeholdelse
- Restaurering af vandløb
- Åbning af rørlagte vandløb
- Vanding
- Efterafgrøder
- Nye vådområder

Find udpegningerne

Klik på linket <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/> eller kopier det til din browser for at komme ind på Danmarks Arealinformation.

Værktøjslinjen for kortet kan åbnes ved at klikke på - knappen i øverste højre hjørne.

Bemærk at værktøjslinjen er opdelt i fire faneblade. Under fanebladet "Bruge kortet" har du fx mulighed for at zoome ind og ud på Danmarks kortet. Det kan

gøres ved at klikke på og derefter klikke på kortet hvor du ønsker at zoome ind.

Du kan også finde din adresse. Det gøres ved at klikke på fanebladet "Søge og finde" (som er vist med på kortet). Der er en række muligheder for at indtaste adresse, matrikel eller ejendoms-nummer.

Naturen er dynamisk

- § 3 arealer kan vokse sig ud og ind af beskyttelse
- Udpegningsgrundlag for Natura-2000 kan ændres og nye naturarealer komme til
- Bilag IV-arterne er for manges vedkomne mobile
- Faktiske forhold, der er gældende og det er bruges/lodsejers ansvar at der ikke sker skade
- Dispensationsmuligheder begrænsede!

Prioritering og ny natur – naturnetværk, naturplan og biodiversitet

- Bevar eksisterende natur
- Plej eksisterende natur
- Skab ny natur i sammenhæng med eksisterende natur
Så det understøtter landskabet og arterne i området
- Skab ny natur med variation

Kan man dyrke natur og miljø?

Ja, helt oplagt

Men det kommer ikke let.... – kræver nytænkning

- Store arealer og mange dyr
- Merpris for natur- og kvalitetskød
- Bedre tilskudsmuligheder for plejen
- Etablering af store vådområder
- Turistlandbrug
- Naturformidler
- Jagtudlejning
- Bioenergi

**Naturpleje som driftsgren
F.eks. kødkvæg som naturplejere**

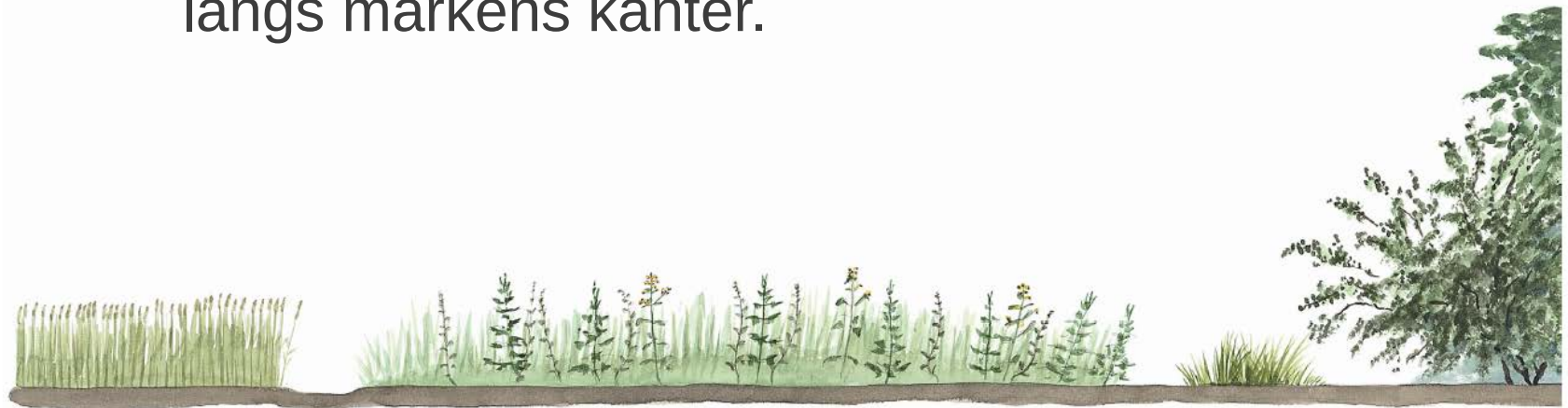
**Nye indtægtskilder?
Ny rolle for landbruget?**

Der skal være plads til både produktion og natur

Natur- og vildtvenlige tiltag - i eller langs marken

- Natur- og vildtvenlige tiltag er en række terrænpleje-foranstaltninger der enkeltvist eller i kombination bidrager til at skabe bedre livsbetingelser for markvildtet i marken eller langs markens kanter.

Afgrøde

Barjordsstribe

Udyrket stribe – gl. stubmark

Gl. græsstribe

Levende hegn

Enkle forbedringer med stor betydning

Landbrug i landskabet

Om Landbruget i Landskabet

- Finansiering
- Projektets arbejdsplaner
- Samarbejdspartnere
- Nyheder
- Aktiviteter
- Presse
- Publikationer
- Links
- Kontakt

Landbruget i landskabet > Om Landbruget i Landskabet

Formålet med samarbejdet er at udfordre den nuværende lovgivning og praksis for planlægningen i det åbne land og i højere grad koordinere kommunernes og landmændenes ønsker til planlægningen i det åbne land.

Målet med samarbejdet er at de deltagende kommuner, landmænd, landbrugsorganisationer og universiteter i fællesskab udvikler en ny sammenfattende metode til planlægning i det åbne land.

Baggrunden for samarbejdet er en fælles erkendelse hos deltagerne af behovet for en ny og bedre metode til fælles forvaltning af det åbne landskab. Alle parter er enige om, at regelstyringen har taget overhånd og negativt påvirker såvel erhverv som myndigheder. Men ingen har endnu taget fat på at analysere, hvordan vi nåede hertil, og hvordan vi kan udvikle et nyt, tidssvarende forvaltningssystem for det åbne land.

Landbruget i Landskabet vil viske tavlen ren og vil – baseret på vores viden i dag og samfundets målsætninger – etablere rammerne for en ny forvaltningspraksis. Fokus vil være på fælles planlægning på baggrund af samfundets mål samt kommunernes og landmændenes ønsker til forvaltning.

Landbruget i Landskabet er foreløbigt finansieret for en periode fra februar 2013 til februar 2015. På denne side kan du læse om projektets aktiviteter og resultater.

Del med andre

Projektet

Se den fulde [projektbeskrivelse](#).

Tænk langsigtet ved køb af ejendom

- Kommuneplaner
- Lokalplaner
- Bygge og beskyttelseslinjer
- Afstandskrav
- Natur- og miljøudpegninger
- Kommunal administrationspraksis

Mange af kravene er områdespecifikke
Se dig godt omkring - før du etablerer dig!

Lovbundne natur- og miljøkrav ved miljøgodkendelse af husdyrbrug

- Fosforoverskud
- Beskyttelsesniveauer for nitrat
- Lugt
- Ammoniakkraft

Ammoniakkraft

1. Generelle ammoniakreduktionskrav
2. BAT-krav
3. Specifikke ammoniakkrav - områdespecifik

Specifikke ammoniakkrav

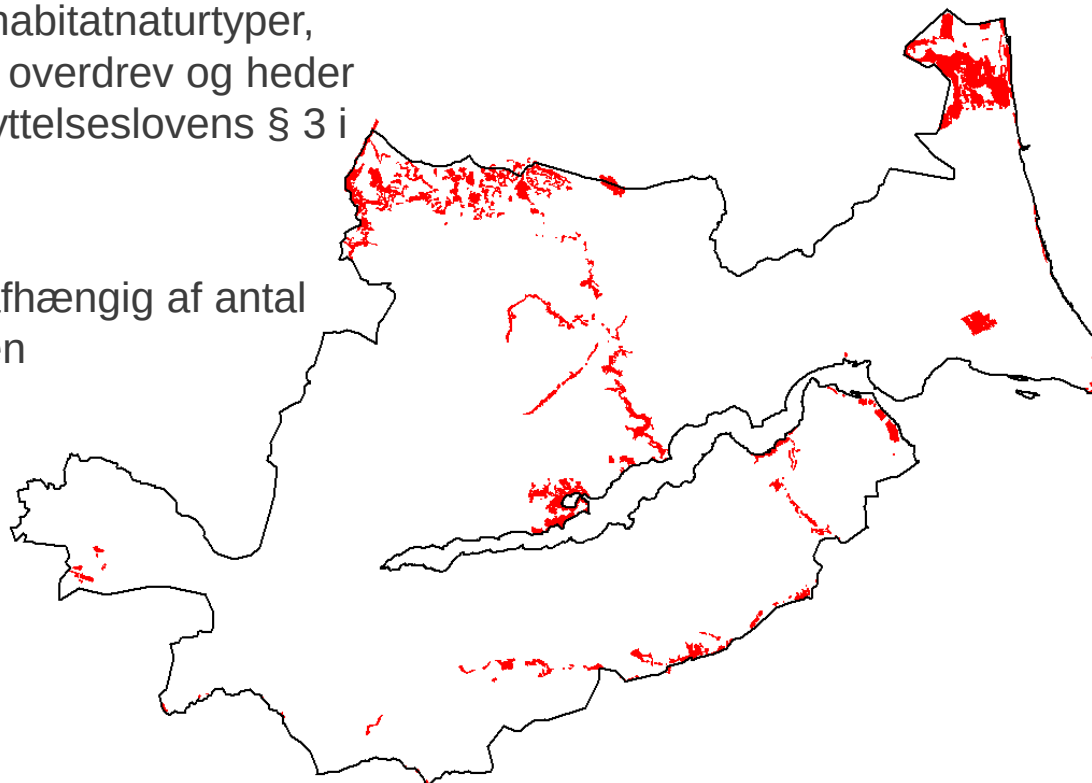
Specifik ammoniakkrav

Kategori 1 natur:

Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper,
uanset størrelse samt overdrev og heder
omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i
Natura 2000

Max. totaldeposition afhængig af antal
husdyrbrug i nærheden

700 g til 200 g

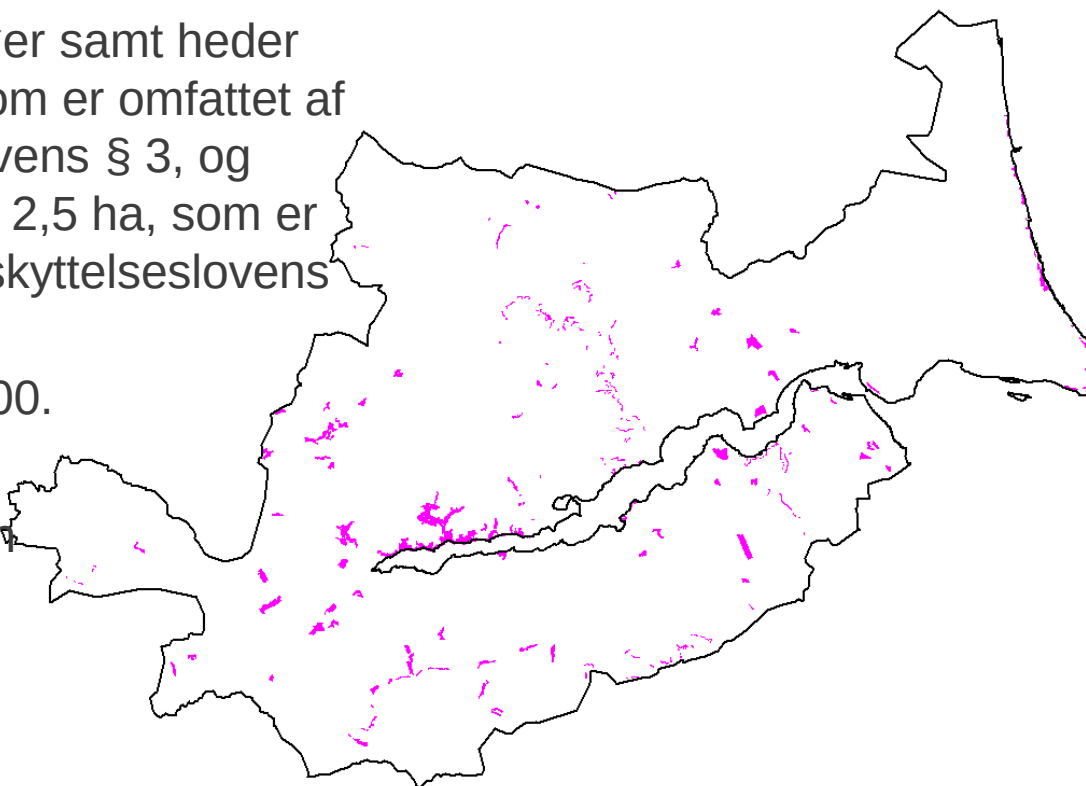
Specifik ammoniakkrav

Kategori 2 natur:

Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Uden for Natura 2000.

Maks totaldeposition
1 kg.

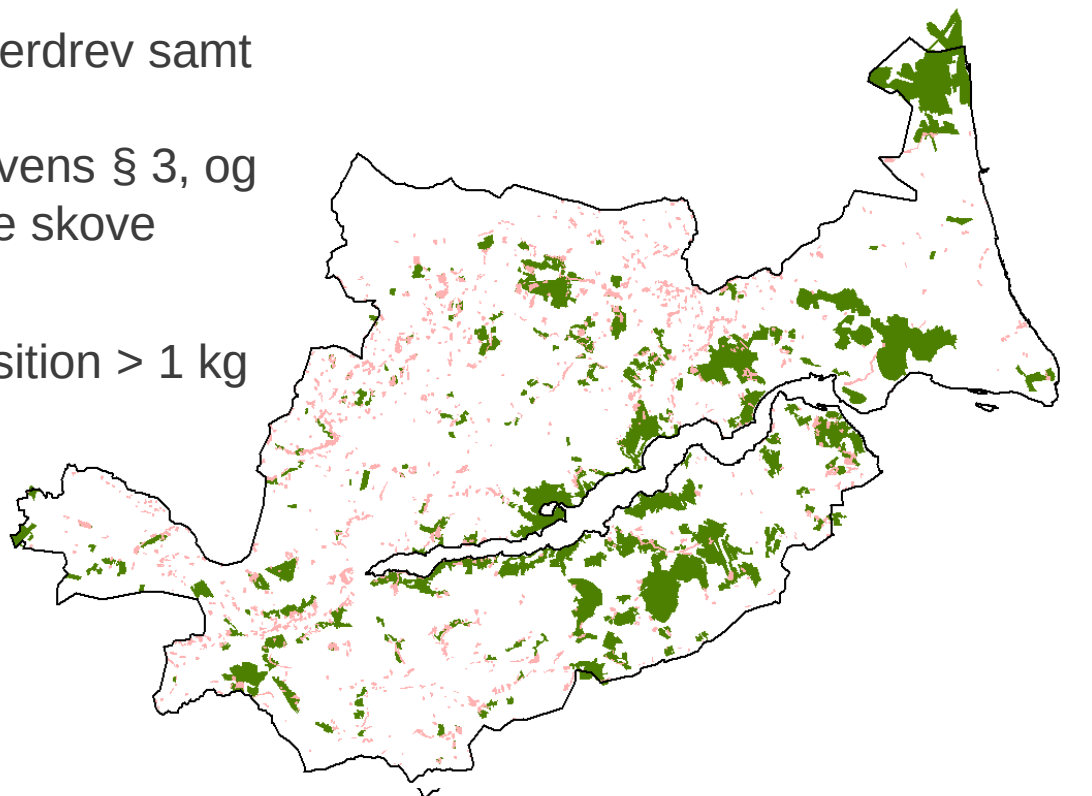

Specifik ammoniakkrav

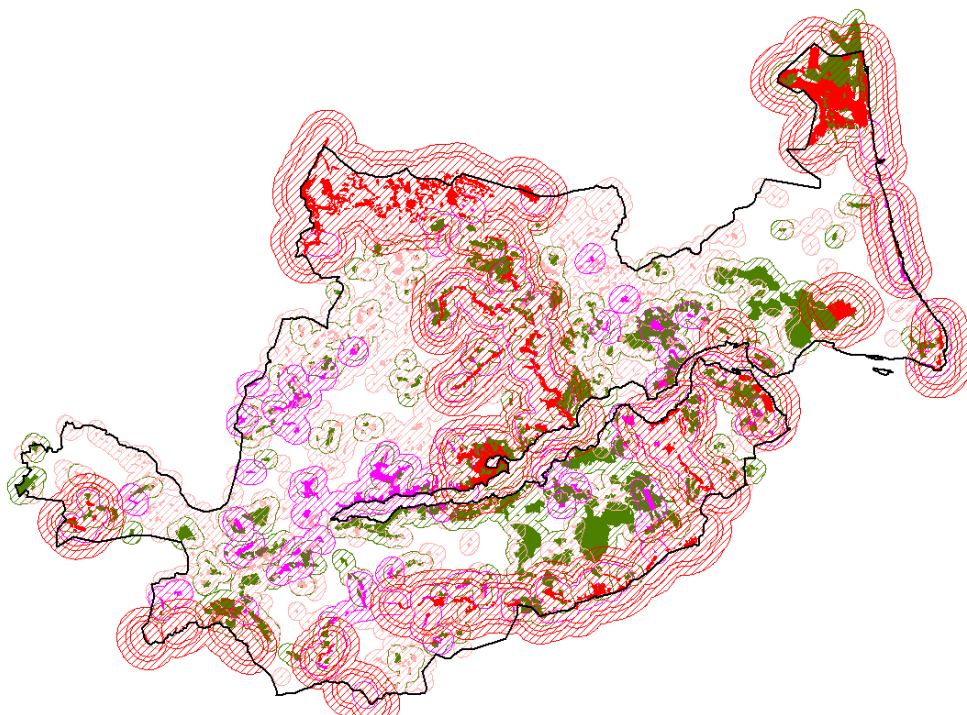
Kategori 3 natur:

Mindre heder og overdrev samt moser omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove

Maksimal merdeposition > 1 kg

Specifikt ammoniakkrav

Eksempel: Slagtesvin
referencetalsystem
24 - 49 % fast gulv
Med forbehold for
senere ændringer.

Udfordringer i vurderingen

- Afhænger af naturtypen
- Afhænger af kommunale mål og praksis
- Afhænger af produktionsform og teknologivalg
- Naturen er dynamisk
- Kravet afhænger af dyreholdet på andre ejendomme – dynamisk
- Intet samlet kortværk

Nogle af kravene gælder også med indfasning for revurderinger – Måske?

Mulighederne

- Bevist valg af produktionsform og teknologi
- Ekstensivt landbrug, udegående dyr
- Planteavl
- Økologi
- Naturpleje som driftsgren
- Nye muligheder på vej?

Anbefalinger

- Se dig godt for inden du etablerer dig
- Få lavet et natur- og miljøtjek
- Få et godt lokalkendskab
- Hold dig orienteret
- Få god rådgivning

- Hjertet på rette sted – men hovedet koldt

Natur, miljø og landskab - udfordringer og relaterede projekter

